

EXPUNERE DE MOTIVE

**Lege pentru completarea și modificarea
Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea
unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu completările și
modificările ulterioare
și a
Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu
completările și modificările ulterioare**

I. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

1. Distrugerea siturilor arheologice în urma utilizării detectoarelor de metale

Prezentarea problemei și soluțiile la aceasta au fost preluate, în mare parte, din proiectul de OUG publicat de Ministerul Culturii în consultare publică pe pagina de internet proprie în data de 9 decembrie 2016. Proiectul de OUG nu a fost adoptat. Gravitatea datelor prezentate mai jos, alături de faptul că de la respectivul moment ministerul nu a luat măsuri de limitare a evoluției alarmante indicate de aceste date, argumentează propunerea ca prezenta inițiativă legislativă să fie dezbătută de către Parlament în procedura de urgență.

Mass-media relatează cazurile unor descoperiri arheologice efectuate prin utilizarea detectoarelor de metale, bunurile arheologice fiind prelevate din context, cu distrugerea acestuia, de persoane neautorizate și oferite spre vânzare pe piața națională sau internațională de antichități. În unele cazuri, aceste persoane se consideră îndreptățite să solicite acordarea unei recompense de către Statul Român forțând prevederile legii și considerând că respectivele bunuri, descoperite prin utilizarea detectorului de metale în urma unor demersuri premeditate, intră în categoria descoperirilor arheologice întâmplătoare, în ciuda definițiilor prevăzute de legislația națională.

Statul Român, a întreprins un complex și amplu demers de recuperare a acestor bunuri arheologice mobile de primă importanță, exportate ilegal. De departe, cel mai „celebru” caz din seria acțiunilor de „braconaj arheologic” este cel cunoscut sub denumirea de „Aurul Dacilor”, care se referă la fapte întreprinse în zona Cetăților Dacice din Munții Orăștiei (unicul sit arheologic din România clasat în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO) care au condus la descoperirea brățărilor plurispiralice din aur. Se adaugă alte activități de „braconaj arheologic” efectuate prin utilizarea detectoarelor de metale care au condus la descoperirea și traficul pe piața neagră de antichități a altor artefacte deosebit de importante și valoroase precum: tezaure

monetare dacice (cuprinzând binecunoscutele monede de tip Koson), scuturi din fier cu reprezentări antropomorfe, setul antic de bijuterii descoperit în cetatea dacică de la Căpâlna etc. Un alt caz de notorietate este cel al tablelor de bronz conținând legile municipiului antic Troesmis (Turcoaia). Aceștia li se adaugă zeci de descoperiri de tezaure oferite spre achiziție muzeelor din România (Muzeul Național de Istorie a României fiind una dintre instituțiile de notorietate care a primit și acceptat asemenea oferte) sau pentru care s-a solicitat de către descoperitor acordarea unei recompense.

Aceste activități sunt documentate de către Inspectoratul General al Poliției Române, prin compartimentul său de specialitate care acționează pentru recuperarea bunurilor de patrimoniu exportate ilegal sau confiscarea acestora de la persoanele care le-au descoperit fraudulos. Amploarea fenomenului „braconajului arheologic” prin deținerea și utilizarea neautorizată a detectoarelor de metal este dovedită prin recente date de referință cu privire la situația confiscărilor de detectoare de metal deținute ilegal.

- ❖ În anul **2013** au fost confiscate **47 de detectoare de metale deținute ilegal**.
- ❖ În anul **2014** au fost confiscate **74 de detectoare de metale deținute ilegal**.
- ❖ În anul **2015** au fost confiscate **165 de detectoare de metale deținute ilegal**, iar în primele 9 luni ale anului 2016 au fost confiscate **128 de detectoare de metale deținute ilegal** și sunt în cercetare încă 47 de cazuri care așteaptă momente operative pentru confiscare.
- ❖ Din punct de vedere al solicitărilor de autorizare, începând cu sfârșitul anului 2014 – începutul anului 2015, cererile de autorizare pentru detectoare de metale s-au dublat și chiar s-au triplat (în zonele cu potențial arheologic mărit) de la 30–40 de solicitări la 100–110 solicitări.

(sursa datelor: Inspectoratul General al Poliției Române, Direcția Investigații Criminale – Poliția Patrimoniului, 2016)

Se observă așadar o creștere alarmantă a solicitărilor de autorizare a deținerii detectoarelor de metale începând cu anul 2013, situație ce trebuie coroborată cu numărul tot mai mare al confiscărilor efectuate de către autoritățile competente a unor astfel de echipamente deținute ilegal.

Amploarea, gravitatea și accentuarea răspândirii fenomenului reies și din datele privind recuperările artefactelor arheologice provenite din acțiuni de braconaj arheologic pe teritoriul României. Astfel, în anul 2015 au fost recuperate de Ministerul Afacerilor Interne, prin structurile sale specializate, **14.840 bunuri culturale mobile**, dintre care **12.794 bunuri arheologice sustrate din siturile arheologice din România**, reprezentând **86,21 % din totalul**

confiscărilor de bunuri de patrimoniu (sursa datelor: Inspectoratul de Poliție a Județului Timiș, 2016).

Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 și Legea nr. 182/2000 au apărut într-o perioadă în care detectoarele de metale nu pătrunseseră încă masiv pe piața românească, iar legiuitorul nu putea să prevadă evoluția acestui fenomen și consecințele sale.

Statul trebuie să prevină prelevarea necontrolată a vestigiilor de patrimoniu arheologic prin extragerea neautorizată din contextul original (a se vedea prevederile Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită), adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992, ratificată de România prin Legea nr. 150/1997, dar și obiectivele din Tezele prealabile ale Codului Patrimoniului, aprobate prin Hotărâre a Guvernului 905/2016.

Reglementările legale în vigoare sunt considerate ambigue, deopotrivă de către unii specialiști în domeniul patrimoniului cultural și de unii juriști și o parte a publicului. De menționat că, în consultarea publică realizată în vederea aprobării Tezelor prealabile ale Codului Patrimoniului, asociațiile de utilizatori de detectoare de metale au arătat faptul că legislația în domeniu este ambiguă.

În acest context subliniem faptul că preservarea și valorificarea patrimoniului cultural este „obiectiv național de securitate” în Strategia Națională de Apărare a Țării pentru Perioada 2015-2019, valorificarea patrimoniului cultural.

Statul Român este confruntat cu necesitatea rezolvării adecvate și prompte a problemei distrugerii siturilor arheologice urmare a utilizării ilegale a detectoarelor de metale.

2. Lipsa de claritate a legii

Forma în vigoare a OG nr. 43/2000 definește sau se referă la anumite zone de patrimoniu arheologic (zonă cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, zonă cu patrimoniu arheologic reperat, zonă cu potențial arheologic evidențiat întâmplător, zone cu potențial arheologic cunoscut și cercetat, zone cu potențial arheologic cunoscut și necercetat, zone al căror potențial arheologic devine cunoscut întâmplător sau ca urmare a cercetărilor arheologice preventive) cu neglijarea în fapt a scopului, caracteristicilor și finalității instituirii acestor zone. Este de menționat și faptul că forma în vigoare a OG nr. 43/2001, în unele cazuri, nu asigură o corelare între articolele acesteia sau cu alte legi din domeniu.

3. Alte probleme identificate

În situația actuală, diversele etape ale cercetării arheologice, dintre care cele mai importante sunt diagnosticul arheologic (etapă incipientă, de informare asupra potențialului arheologic), cercetarea preventivă (etapă definitorie a cercetării) sau supravegherea arheologică (etapă posibilă, cu rol de verificare în timpul lucrărilor de construire) nu sunt corelate cu fazele

de investiție asupra terenului, nici cu etapele avizului Ministerului Culturii. Este necesară identificarea și corelarea clară a acestora, în vederea asigurării predictibilității investițiilor de construire în astfel de zone protejate din punct de vedere arheologic, astfel încât orice investitor să poată cunoaște exact ce tipuri de cercetare arheologică trebuie să asigure din fonduri proprii, conform proiectului, la fiecare etapă a avizării.

Comisia Națională de Arheologie funcționează pe lângă Ministerul Culturii și Identității Naționale având o componență de 21 de membri. În conformitate cu art. 2 alin. (6) din OG 43 din 2000, toate etapele cercetării arheologice se realizează numai pe baza unui proiect analizat de Comisia Națională de Arheologie. În prezent s-a ajuns la peste 100 de proiecte pe ordinea de zi a unei ședințe. În perspectiva creșterii acestui număr, pe măsură ce se înregistrează o creștere a necesităților investiționale care acompaniază dezvoltarea economică a României, va fi necesară reorganizarea comisiei printr-un nou Regulament de Organizare și Funcționare publicat în Monitorul Oficial al României.

II. SCHIMBĂRI PRECONIZATE

1. Reglementarea utilizării detectoarelor de metale

Se propun reformulări ale definițiilor existente și noi definiții referitoare la cadrul descoperirilor întâmplătoare și modalitatea de gestionare a unor asemenea descoperiri de către autoritățile cu competențe în domeniu. Sunt formulate precizări privind descoperirea neintenționată de bunuri de patrimoniu arheologic în timpul cercetărilor arheologice și că o căutare intenționată de bunuri culturale nu poate reprezenta o descoperire arheologică. Se introduce o prevedere privind asociații ale deținătorilor de detectoare de metale care trebuie să încheie protocoale cu o instituție publică cu profil muzeală, de cercetare sau de învățământ superior și să acționeze sub coordonarea în teren din partea respectivei instituții prin arheologi.

2. Clarificări ale legii

Propunem simplificarea constelației de tipuri de zone arheologice pentru claritatea legii din perspectiva obligațiilor pe care le au proprietarii și orice investitor într-o astfel de zonă, din perspectiva tipului de cercetare arheologică necesară pentru obținerea avizului Ministerului Culturii.

3. Soluționarea unor alte probleme identificate

Urmare a considerentelor enunțate propunem modificarea unor articole care să asigure un echilibru între necesitățile investiționale și cele ale protejării patrimoniului arheologic. Astfel, Ministrul Culturii va putea răspunde prompt la solicitări.

III. ALTE INFORMAȚII

Enunțăm principalele angajamente ale României asumate prin Legea nr. 150 /1997 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită), adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992:

- Art. 2 al Convenției: „Fiecare parte se angajează să pună în aplicare, potrivit modalităților specifice fiecărui stat, un regim juridic de protecție a patrimoniului arheologic, care să prevadă: [...] (iii) obligația pentru descoperitor de a semnala autorităților competente descoperirea întâmplătoare a unor elemente ale patrimoniului arheologic și de a le pune la dispoziție pentru examinare.”
- Art. 3 al Convenției „În vederea ocrotirii patrimoniului arheologic și pentru garantarea semnificației științifice a operațiunilor de cercetare arheologică, fiecare parte se angajează:
 - (i) să instituie proceduri de autorizare și de control al săpăturilor și al altor activități arheologice, în scopul:
 - a) de a preveni orice săpătura sau deplasare ilicită a unor elemente ale patrimoniului arheologic;
 - b) de a asigura întreprinderea săpăturilor și a prospecțiunilor arheologice într-o manieră științifică și sub rezerva:
 - folosirii unor metode de investigație nedistructive, ori de câte ori este posibil;
 - ca elementele patrimoniului arheologic să nu fie exhumate în timpul săpăturilor sau lăsate expuse în timpul sau după efectuarea acestora fără luarea unor măsuri corespunzătoare pentru prezervarea, conservarea și gestiunea lor;
 - (ii) să vegheze ca săpăturile și alte tehnici potențial distructive să nu fie practicate decât de către persoane calificate și abilitate în acest scop;
 - (iii) să supună unei autorizări prealabile specifice, în cazurile prevăzute de legislația internă a fiecărui stat, folosirea detectoarelor de metale sau a altor echipamente de detecție sau procedee de cercetare arheologică.”

Prezervarea și valorificarea patrimoniului cultural este „obiectiv național de securitate” în Strategia Națională de Apărare a Țării pentru Perioada 2015-2019;

Pentru o analiză a situației existente în privința utilizării ilegale a detectoarelor de metale se poate avea în vedere studiul de specialitate realizat de arhg. dr. Victor Bunoiu *Detectoarele de metale în România – vulnerabilitate națională în protejarea patrimoniului arheologic* publicat în vol. *Tendințe curente în protecția patrimoniului arheologic în România și republica Moldova*, Sergiu Musteață (ed.), Editura Arc, Iași – Chișinău, 2016, p. 149–156 (<https://goo.gl/6MXnJ7>).

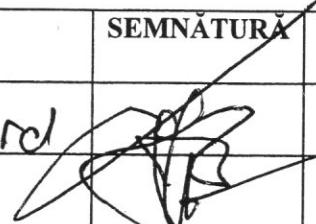
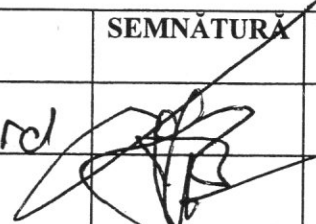
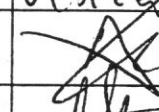
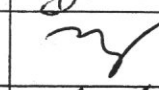
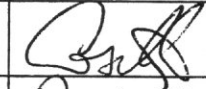
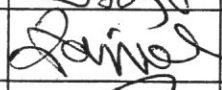
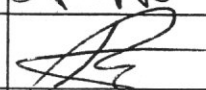
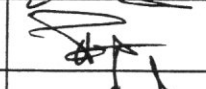
Propunerea legislativă nu are impact socioeconomic și financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung.

Val Alexandrescu

**Tabel cu semnatarii
propunerii legislative pentru completarea și modificarea**

Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu completările și modificările ulterioare și a

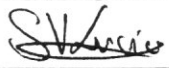
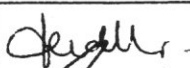
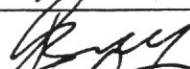
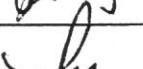
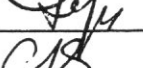
Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu completările și modificările ulterioare

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Simion Lucian Eduard		PSD
2.	GÂMBĂ ION		PMP
3.	ALEXANDRESCU Vlad Tudor	V. Alex	USR
4.	Lungu Dan		USR
5.	CRISTINA IURISHITI		USR
6.	Iulian Bulai		USR
7.	DINICĂ SILVIA-MONICA	Dinică	USR
8.	SENGA TUDOR VLAD		USR
9.	Bobocaru Adrian-Petru	Adrian	USR
10.	CHICHIRAU COSETTE		USR
11.	CORNEL ZĂINEA		USR
12.	Rodoreanu Bogdan Ionel		USR
13.	POPESCU NICOLAE DANIEL		USR
14.	VLAD SERGIU COSMIN		USR
15.	DURUȘ VLAD EMANUEL		USR
16.	MOSTERNU LIVIU -IONUT		USR

**Tabel cu semnatarii
propunerii legislative pentru completarea și modificarea**

**Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea
unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu completările și
modificările ulterioare și a**

**Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu
completările și modificările ulterioare**

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
17	STANCIU-VITTEU NICOLAE ANICU		USR
18	SEIDDER CRISTIAN GABRIEL		USR
19	Ilie Dan Barna		USR
20	SILVIU BĂLĂȘAN		USR
21	ION STELIAN - CRISTIAN		U. S. R.
22	ȘUPETELU DUMITRU		USR
23	GHICA CRISTINA		USR
24	Morussi George		USR
25	MIHAI GOTO		USR.
26	ARIAN XIEMER		USR
27	DINU NICOLETA RAMONA		USR
28	FĂLCOI NICU		USR
29	RADU MIHAIL		USR
30	PRESAȘ FLORINA - RAUUA		USR
30			

PROPUNERE LEGISLATIVĂ

Lege pentru completarea și modificarea

Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu completările și modificările ulterioare

și a

Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu completările și modificările ulterioare

TABEL COMPARATIV

Nr. Crt.	FORMA ÎN VIGOARE	FORMĂ PROPUȘĂ	MOTIVAȚIE
1.		Art. I. — Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 951 din 24 noiembrie 2006, cu completările și modificările ulterioare, se completează și se modifică după cum urmează:	
2.	Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național	1. Titlul se modifică și va avea următorul cuprins: „Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protejarea patrimoniului arheologic”	Pentru claritate și concizie.

3.	-	2. La articolul 2, după litera b) a alineatului (1) se introduce o nouă literă, lit. b¹) care va avea următorul cuprins: „b¹) prin sit arheologic se înțelege un mediu care cuprinde urme ale existenței umane precum și elemente de context al acestora, a cărui protejare și studiu permite redarea evoluției istoriei omenirii și care are ca principal mijloc de cunoaștere descoperirea arheologică;”	
4.	Art. 2, alin. (1) g) prin descoperire arheologică întâmplătoare se înțelege evidențierea de bunuri de patrimoniu arheologic ca urmare a acțiunii factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată;	3. La articolul 2, litera g) a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „g) prin descoperire arheologică întâmplătoare se înțelege evidențierea neintenționată de bunuri de patrimoniu arheologic ca urmare a acțiunii factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică atestată; descoperirea neintenționată de bunuri de patrimoniu arheologic de către arheologi, alți specialiști sau personal necalificat, în timpul cercetărilor arheologice, indiferent dacă acestea se desfășoară în zone înscrise în Repertoriul arheologic național sau în afara acestora, nu poate fi asimilată descoperirii arheologice întâmplătoare.”	Precizări privind descoperirile arheologice în timpul cercetărilor arheologice. Acestea nu pot fi considerate întâmplătoare.
5.		4. La articolul 2, după alineatul (7), se introduce un nou alineat, alin. (7¹) cu următorul cuprins: „(7¹) Realizarea de sondaje în cadrul etapei diagnosticului este obligatorie la realizarea studiilor de fezabilitate, respectiv a documentației	Alin. (7²) este menit să asigure corelarea cu legislația specifică altor domenii.

		de avizare a lucrărilor de intervenții, cu excepția anumitor investiții identificate în legislația principală.”	
6.	Art. 2 -	5. La articolul 2, după alineatul (13), se introduc două noi alineate, alin. (14) și alin. (15) cu următorul cuprins: „(14) Raportul de diagnostic arheologic intruziv este parte integrantă a documentațiilor de urbanism, a studiilor de fezabilitate sau a documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, după caz, care privesc situri arheologice. Raportul de cercetare arheologică preventivă este parte integrantă a etapei de avizare a proiectului pentru autorizarea executării lucrărilor de construire. (15) Ministerul Culturii și Identității Naționale, respectiv, serviciile publice deconcentrate ale acestuia, la propunerea Comisiei Naționale de Arheologie, urmare a analizei de către aceasta a raportului de diagnostic arheologic, respectiv a raportului de cercetare arheologică preventivă, stabilește prin aviz, dacă sunt obligatorii, după caz: a) activități de supraveghere arheologică pe întreaga durată a lucrărilor de intervenție asupra subsolului și/sau solului; b) modificarea proiectului pentru protejarea patrimoniului arheologic.”	Este necesară identificarea și corelarea clară a diversele etape ale cercetării arheologice cu cele ale fundamentării și realizării lucrărilor de de construire, în vederea asigurării predictibilității investițiilor de construire în siturile arheologice.
7.	Art. 4 (4) Descoperirile arheologice întâmplătoare se anunță,	6. La articolul 4, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins: „(4) Descoperirile arheologice întâmplătoare se	Corelare cu prevederile Legii 182/2000, privind protejarea patrimoniului cultural național

	în termen de cel mult 72 de ore, primarului unității administrativ-teritoriale de către persoana descoperitoare, proprietarul ori titularul dreptului de administrare a terenului în cauză.	anunță și se predau, în termen de cel mult 72 de ore, primarului unității administrativ-teritoriale de către persoana descoperitoare, proprietarul ori titularul dreptului de administrare a terenului în cauză.”	mobil, art. 49, alin. (1).
8.	Art. 4 -	7. La articolul 4, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alin. (5) și (6) cu următorul cuprins: „(5) În conformitate cu prevederile constituționale și ale legislației privind proprietatea publică, bunurile culturale de interes arheologic din subsol, care se descoperă, urmează regimul bogățiilor de interes public ale subsolului și sunt proprietatea Statului indiferent de regimul juridic de proprietate al terenului supratăran unde s-ar afla acele bunuri și fără a afecta acest regim juridic de proprietate al terenului respectiv.” „(6) Căutarea și descoperirea intenționată, prin săpături, de bunuri culturale aparținând patrimoniului arheologic, cu utilizarea detectoarelor de metale și cu nerespectarea prevederilor art. 5, alin. (13), constituie activități care afectează integritatea sau pun în pericol conservarea patrimoniului arheologic.”	Pentru alin. (5): Se impune evidențierea cu precizie a dreptului de proprietate publică a Statului asupra descoperirilor arheologice în conformitate cu Constituția. Alin. (6) este menit a sublinia faptul că utilizarea, cu nerespectarea prevederilor legii, a detectoarelor de metale pentru căutarea și descoperirea patrimoniului arheologic pune în pericol protejarea acestuia (a se vedea Convenția de la Valetta ratificată de România prin Legea 150/1997).
9.	Art. 5 (2) Descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic poate fi redat activităților umane curente.	8. La articolul 5, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(2) Descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că cercetarea arheologică a fost încheiată definitiv pe un teren în care a fost evidențiat anterior patrimoniul arheologic.	Descărcarea de sarcină arheologică nu poate anula regimul de protecție instituit anterior, fiind doar un act care atestă încheierea cercetării arheologice, în care se pot specifica propunerile de protejare și punere în valoare a vestigiilor

	(3) Certificatul de descărcare de sarcină arheologică reprezintă actul administrativ emis în condițiile prezentei ordonanțe, prin care se anulează regimul de protecție instituit anterior asupra terenului în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic.	(3) Certificatul de descărcare de sarcină arheologică reprezintă actul emis de serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Identității Naționale prin care se adeverește finalizarea cercetării arheologice.”	descoperite sau se menționează lipsa unor astfel de vestigii în perimetrul cercetat.
10.	Art. 5 (4) Regimul de protecție a zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice și a bunurilor mobile care fac parte din patrimoniul cultural național.	9. La articolul 5, alineatul (4) se abrogă.	Referirea nu este necesară. Ambele legi invocate în alineatul propus spre abrogare, respectiv: <i>Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice</i> și <i>Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil</i> nu au prevederi privind zonele cu potențial arheologic cunoscut și cercetat. Expresia „zone cu potențial arheologic cunoscut și cercetat” nu este folosită în alte legi.
11.	Art. 5 (7) Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de protecția acordată zonelor protejate, precum și de măsurile specifice de protecție prevăzute de prezenta ordonanță.	10. La articolul 5, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins: „(7) Siturile arheologice beneficiază de protecția acordată de legislația de urbanism zonelor protejate, precum și de măsurile specifice de protecție prevăzute de prezenta ordonanță.”	Parte din demersul de simplificare a terminologiei.
12.	Art. 5	11. La articolul 5, alineatul (13) se modifică și va	Este necesară reglementarea

	(13) Accesul cu detectoare de metal și utilizarea lor în situri arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în toate zonele cu patrimoniu arheologic reperat sunt permise numai pe baza autorizării prealabile emise de Ministerul Culturii și Cultelor.	avea următorul cuprins: „(1) Accesul cu detectoare de metal și utilizarea lor în siturile arheologice sunt permise numai personalului de specialitate înscris în Registrul arheologilor pe baza autorizării prealabile emise de Ministerul Culturii și Identității Naționale. (2) Utilizarea detectoarelor de metal în afara siturilor arheologice de către persoane care nu sunt înscrise în Registrul arheologilor sunt permise dacă respectivele persoane fac parte din asociații ale deținătorilor de detectoare de metale și doar pe baza unui contract al asociațiilor cu o instituție publică de profil muzeal, de cercetare sau de învățământ superior și cu coordonarea în teren din partea acesteia prin arheologii din cadrul colectivului de cercetare arheologică în baza autorizației Comisiei Naționale de Arheologie.”	accesului cu detectoare de metal și utilizarea lor în siturile arheologice și în afara lor Dintre cele 30.000-50.000 situri arheologice estimat a fi pe teritoriul României, doar despre cca.18.000 de știri există informații bibliografice fapt ce a permis înscrierea lor în RAN. Pentru scăderea numărului de cazuri în afara legii la care am făcut referire în expunerea de motive, se impune crearea unui cadru organizat cu implicarea asociațiilor deținătorilor de detectoare de metale. De asemenea, este necesară coordonarea între asociații și instituțiile de profil.
13.	Art. 12 e) eliberează autorizațiile de diagnostic, săpătură arheologică preventivă și supraveghere arheologică, prin compartimentul sau de specialitate, în condițiile prezentei ordonanțe;	12. La articolul 12, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins: „e) eliberează autorizațiile de cercetare arheologică, prin compartimentul sau de specialitate, în condițiile prezentei ordonanțe, în urma consultării Comisiei Naționale de Arheologie;”	Demers de reducere a birocrăției. Întreaga lege se referă la autorizații de săpătură arheologică, nu la autorizații pentru fiecare etapă a cercetării. Prin acest amendament se lasă posibilitatea MCIN să elibereze autorizații integrate pentru mai multe faze.

14.	Art. 12 -	13. La articolul 12, după litera o), se introduc două noi litere, lit. p) și q) cu următorul cuprins: „p) avizează documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului care cuprind situri arheologice clasate ca monumente istorice în grupa A; q) avizează studiile de fundamentare de specialitate corespunzătoare fazelor de proiectare și executare a lucrărilor de construcții în solul și subsolul siturilor arheologice.”	Pentru coerență și sistematizare legislativă propunem explicitarea unor atribuții rezultate indirect din alte texte legislative.
15.	Art. 13 -	14. La articolul 13, după litera e), se introduce o nouă literă, lit. f) cu următorul cuprins: „f) avizează documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului care cuprind alte situri arheologice decât cele prevăzute la art. 12, lit. p) în baza propunerii Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice;”	Pentru decongestionarea ordinii de zi a Comisiei Naționale de Arheologie, avizarea pentru siturile arheologice care nu sunt de grupa A este trecută în atribuția serviciilor deconcentrate ale ministerului culturii sprijinite de comisiile zonale ale monumentelor istorice, din componența cărora face parte, potrivit legii, cel puțin un arheolog. Referirea la comisiile zonale ale monumentelor istorice este făcută în situația în care Comisia Națională de Arheologie nu are comisii zonale.
16.	-	15. După articolul 12, se introduce un nou articol, art. 12 ¹), cu următorul cuprins:	Pentru serviciile prestate, ministerul/ instituțiile subordonate, percep taxe și tarife care sunt folosite în domeniu.

		„Art. 12¹ (1) Pentru emiterea sau eliberarea avizelor, certificatelor și autorizațiilor prevăzute la art. 12 lit. d), e), p), q) și r) se percep taxe și tarife, care se fac venit la Ministerul Culturii și Identității Naționale sau la instituțiile sale subordonate care asigură respectivele servicii și se gestionează în regim extrabugetar, în condițiile legii, exclusiv pentru acțiuni, proiecte și programe în domeniul protecției patrimoniului cultural imobil. (2) Nivelul taxelor și tarifelor prevăzute la alin. (1) și modul în care acestea se percep se stabilește prin ordin al ministrului culturii și identității naționale.”	
17.	Art. 14 (4) Comisia Națională de Arheologie are 21 de membri și funcționează în conformitate cu regulamentul său de organizare și funcționare, aprobat prin ordin al ministrului culturii și cultelor.	16. La articolul 14, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins: „(4) Comisia Națională de Arheologie are 21 de membri și funcționează în conformitate cu regulamentul său de organizare și funcționare, aprobat prin ordin al ministrului culturii și identității naționale și publicat în Monitorul Oficial al României.”	Precizare făcută în sensul transparentizării activității CNA.
18.	Art. 14 -	17. La articolul 14 , după alineatul (6), se introduc două noi alineate, alin. (7) și alin. (8) cu următorul cuprins: „(7) Comisia Națională de Arheologie își desfășoară activitatea prin lucrări în plen, în cadrul Biroului executiv al comisiei și pe secțiuni. (8) Numărul secțiunilor, competențele secțiunilor	Prevederi menite să asigure rezolvarea cu celeritate a solicitărilor adresate MCIN.

		și ale Biroului executiv și relația dintre aceste organisme și plen se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al comisiei.”	
19.	Art. 16 k) propune avizarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, care cuprind situri arheologice clasate în categoria A a Listei monumentelor istorice sau zone cu patrimoniu arheologic reperat;	18. La articolul 16 litera k) se modifică și va avea următorul cuprins: „k) propune avizarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului care cuprind situri arheologice clasate ca monumente istorice în grupa A;”	Avizarea pentru restul siturilor arheologice este trecută în atribuția serviciilor deconcentrate ale ministerului culturii sprijinite de comisiile zonale ale monumentelor istorice, din componența cărora face parte, potrivit legii, cel puțin un arheolog. Referirea la comisiile zonale ale monumentelor istorice este făcută în situația în care Comisia Națională de Arheologie nu are comisii zonale.
20.	Art. 16	19. La articolul 16 după litera k) se introduce trei noi litere, lit. k¹), k²) și k³) cu următorul cuprins: „k¹) propune avizarea planurilor de management ale ariilor naturale protejate care cuprind situri arheologice; k²) propune avizarea studiilor de fundamentare de specialitate care conțin restricțiile și permisivitățile asociate protejării patrimoniului arheologic care sunt preluate de documentațiile tehnico-economice corespunzătoare fazelor de proiectare și executare a lucrărilor de construcții în solul și subsolul	Completare propusă având în vedere evoluția legislației în domeniu după apariția OG 43/2000, respectiv aprobarea OUG 57/2007. Completarea vine în sensul aplicării principiului conservării integrate, amintit de OG 43/2000. Explicitarea faptului că

		siturilor arheologice; k³) propune acordarea, respectiv neacordarea certificatului de descărcare de sarcina arheologică;"	rapoartele arheologice care fundamentează proiectele de arhitectură sunt analizate în comisie.
21.	Art.17, alin. (4) a) zonele cu potențial arheologic cunoscut și cercetat, zonele cu potențial arheologic cunoscut și necercetat, precum și zonele al căror potențial arheologic devine cunoscut întâmplător sau ca urmare a cercetărilor arheologice preventive;	20. La articolul 17, litera a) a alin. (4) se modifică după cum urmează: „a) siturile arheologice;"	În formă în vigoare a OG 43/2000 nu există o coerentă în utilizarea diferitelor expresii referitoare la tipurile de potențial arheologic și nu este clar scopul urmărit prin legiferarea acestora. Amendamentul face parte din demersul de simplificare a terminologiei și clarificare a prevederilor legii. În Repertoriul Arheologic Național, în prezent, sunt înscrise siturile arheologice, indiferent de tipul de potențial pe care îl au. Acest lucru este păstrat și după aprobarea acestui amendament. De notat care în întreaga OG 43/2000 expresiile „zonele cu potențial arheologic cunoscut și necercetat” și „zonele al căror potențial arheologic devine cunoscut întâmplător sau ca urmare a cercetărilor arheologice

			preventive” nu se regăsesc în niciun alt articol.
22.	Art.17	21. La articolul 17, după alineatul (4), se introduce un nou alineat, alin. (5) cu următorul cuprins: „(5) În cuprinsul Repertoriului arheologic național se instituie secțiunea Lista siturilor arheologice delimitate prin coordonate în sistem de proiecție stereografic.”	De-a lungul timpului, prin studii de specialitate avizate au fost delimitate unele situri arheologice. În vederea eficienței aplicării a legii se propune centralizarea organizată acestor delimitări.
23.	Art. 19 g) eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;	22. La articolul 19, litera g) se modifică după cum urmează: „g) eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Identității Naționale, pentru lucrări în situri arheologice;”	Parte din demersul de simplificare a terminologiei. Art. 19, lit. g) se referă la competența de autorizare a autorităților publice în relație cu avizul MCIN. Așa cum rezultă și din restul prevederilor în vigoare, pentru protejarea patrimoniului arheologic, indiferent de tipul diverselor areale protejate, autorizarea executării lucrărilor de construire se face cu avizul MCIN.
24.	Art. 26 (1) Accesul cu detectoare de metale și utilizarea lor în zonele cu patrimoniu arheologic, fără	23. Art. 26 se abrogă.	Se propune încadrarea faptei la contravenții având în vedere ineficiența prevederii actuale,

	autorizarea prealabilă prevăzută la art. 5 alin. (13), constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani și confiscarea detectoarelor. (2) Tentativa se pedepsește.		fiind considerată „fără pericol social”.
25.	Art. 28, alin. 1 e) nerespectarea avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau emiterea autorizației de construire în absenta acestui aviz pentru lucrările de construire sau de desființare din zonele cu patrimoniu arheologic reperat, cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei; ... g) deținerea de detectoare de metale, fără autorizația prevăzută la art. 5 alin. (10), cu amendă de la 25.000 lei la 75.000 lei și confiscarea detectoarelor;	24. La articolul 28, literele e) și g) ale alineatului (1) se modifică după cum urmează: „e) nerespectarea avizului Ministerului Culturii și Identității Naționale sau al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia, după caz sau emiterea autorizației de construire în absenta acestui aviz pentru lucrările de construire sau de desființare din siturile arheologice, cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei; g) deținerea și/sau comercializarea de detectoare de metale, fără autorizația prevăzută la art. 5 alin. (10), cu amendă de la 25.000 lei la 75.000 lei și confiscarea detectoarelor;”	Modificarea lit. e) este parte din demersul de simplificare și actualizare a terminologiei și de corelare legislativă. Modificarea lit. g) este parte din procesul de corelare legislativă, deoarece art. 5 alin. (10) face referire la o obligație a persoanelor care „dețin și/sau comercializează”, pe când contravenția, în forma în vigoare, se referă doar la deținere, nu și la comercializare.
26.	Art. 28, alin. 1 -	25. La articolul 28, după litera i) a alineatului (1) se introduce o nouă literă, lit. j) cu următorul cuprins: „j) accesul cu detectoare de metale și utilizarea lor în siturile arheologice cu nerespectarea prevederilor legii, cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei și cu confiscarea detectoarelor; tentativa se pedepsește.”	Se propune încadrarea faptei de la art. 26 la contravenții având în vedere ineficiența prevederii actuale, fiind considerată „fără pericol social”.
27.	Art. 29 -	26. La articolul 29, după alineatul (2), se introduce un nou alineat, alin. (3) cu următorul cuprins:	Destinația fondurilor provenite din contravențiile care pun în

		„(3) Sancțiunile aplicate în baza prevederilor prezentei ordonanțe fac venit la bugetul serviciului public deconcentrat pe raza de competență a căruia a fost săvârșită contravenția și se gestionează în regim extrabugetar, în condițiile legii, exclusiv în interesul protejării patrimoniului cultural.”	pericol patrimoniul cultural trebuie să fie protejarea patrimoniului cultural. Precizarea vine în contextul unei alocări de fonduri insuficiente, de-a lungul timpului, pentru direcțiile județene pentru cultură / Direcția pentru Cultură a Municipiului București.
28.	Art. 30 Contravențiilor prevăzute la art. 28 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 28 și 29.	27. Articolul 30 se modifică după cum urmează: „(1) Aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale se prescrie în termen de un an de la data constatării faptei. (2) Când fapta a fost urmărită ca infracțiune și ulterior s-a stabilit ca ea constituie contravenție, prescripția aplicării sancțiunii nu curge pe tot timpul în care cauza s-a aflat în fața organelor de cercetare sau de urmărire penală ori în fața instanței de judecată, dacă sesizarea s-a făcut înăuntrul termenului prevăzut la alin. (1). (3) Contravențiilor prevăzute la art. 28 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 13, 28 și 29.”	În prezent operează termenele din OG 2/2000, art. 13: „Aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale se prescrie în termen de 6 luni de la data săvârșirii faptei.” Dată fiind importanța protejării patrimoniului arheologic și gravitatea faptelor se propune dublarea termenului de prescripție și ca data constatării să fie cea luată drept reper.
29.		Art. II (1) În termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se publică în Partea I a Monitorului Oficial al României, prin ordin al ministrului culturii și identității naționale <i>Lista siturilor</i>	Prevederi necesare funcționării <i>Listei siturilor arheologice delimitate prin coordonate în sistem de proiecție stereografică, instituită ca secțiune a</i>

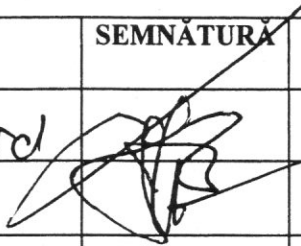
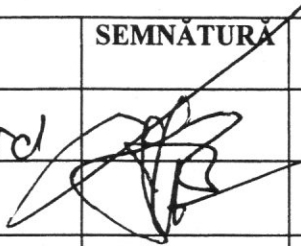
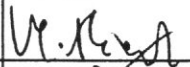
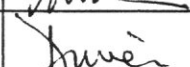
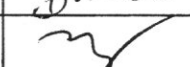
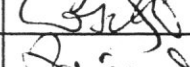
		<i>arheologice delimitate prin coordonate în sistem de proiecție stereografic, denumită în continuare Lista.</i> (2) Prima Listă publicată în Monitorului Oficial al României conține siturile arheologice pentru care au fost avizate de autoritatea administrației publice centrale competentă în domeniul protecției patrimoniului arheologic documentații care conțin limitele respectivelor situri arheologice identificate prin referirea la coordonate în sistem de proiecție stereografic. (3) Înscrierea în Listă, ulterior publicării acesteia în Monitorului Oficial al României se face prin ordin al ministrului culturii și identității naționale. (4) Lista, cu modificările și completările survenite, este republicată la fiecare 5 ani.	<i>Repertoriului Arheologic Național</i>, prin amendamentul de la art. 17, alin. (5). Este necesar ca România să își dezvolte un astfel de instrument, în vederea asigurării predictibilității investițiilor în zonele protejate din punct de vedere arheologic. Menționăm că, de-a lungul timpului, un număr însemnat de u.a.t.-uri au prezentat planuri urbanistice generale pentru care au obținut aviz din partea MCIN (cu denumirile sale diferite pe care le-a avut de-a lungul timpului) care conțin delimitarea prin coordonate stereo a siturilor arheologice.
30.		Art. III În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se publică în Partea I a Monitorului Oficial al României, prin ordin al ministrului culturii și identității naționale, normele metodologice privind evidența siturilor arheologice și administrarea Repertoriului Arheologic Național.	Data fiind importanța acordată Repertoriului Arheologic Național sunt necesare norme metodologice de evidență a siturilor arheologice, norme publicate Monitorului Oficial al României.
31.		Art. IV În termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se publică în Partea I a Monitorului Oficial al României, prin ordin al ministrului culturii și identității naționale, procedura de	Este necesară o procedură adaptată legislației în vigoare pentru diversele etape ale cercetării arheologice, în vederea asigurării predictibilității

		emitere a avizului privind intervențiile în siturile arheologice reperate.	de zone protejate.
32.		Art. V Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, numărul 259 din data de 9 aprilie 2014, cu completările și modificările ulterioare, se completează și se modifică după cum urmează:	
33.	Art. 49 (1) Persoanele fizice care au descoperit în mod întâmplător bunuri din categoria celor prevăzute la art. 46 alin. (1) sunt obligate să le predea, în termen de 72 de ore de la descoperire, primarului unității administrativ-teritoriale în a cărei rază a fost făcută descoperirea.	1. La articolul 49, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Persoanele fizice care au descoperit în mod întâmplător bunuri din categoria celor prevăzute la art. 46 alin. (1) sunt obligate să le predea, în termen de 72 de ore de la descoperire, primarului unității administrativ-teritoriale în a cărei rază a fost făcută descoperirea. Bunuri culturale căutate și descoperite intenționat, prin săpături fără autorizație, cu utilizarea detectoarelor de metale, în alte zone decât cele înscrise în Repertoriul arheologic național nu constituie descoperiri întâmplătoare.”	Descoperirea rezultată din căutarea intenționată a bunurilor arheologice cu detectoarele de metale nu poate fi considerată descoperire întâmplătoare.
34.	Art. 49 -	2. La articolul 49, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alineatul (8) cu următorul cuprins: „(8) Se exceptează de la plata recompenselor și bonificațiilor persoanele fizice care au descoperit, prin utilizarea neautorizată a detectoarelor de metale, bunuri din categoria celor prevăzute la art. 46 alin. (1).”	Prevedere necesară stopării acțiunilor clandestine de spoliere a siturilor arheologice prin utilizarea detectoarelor de metale.

**Tabel cu semnatarii
propunerii legislative pentru completarea și modificarea**

**Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea
unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu completările și
modificările ulterioare și a**

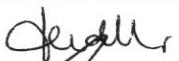
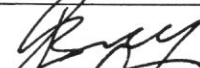
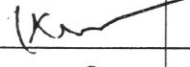
**Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu
completările și modificările ulterioare**

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Simion Lucian Eduard		PSD
2.	GAMBA ION		PMP
3.	ALEXANDRESCU Vlad Tudor		USR
4.	Lungu Dan		USR
5.	CRISTINA IURISHITI		USR
6.	Iulian Bulai		USR
7.	DINICĂ SILVIA-MONICA		USR
8.	SENGA TUDOR VLAD		USR
9.	Bokotaru Adrian - Octavian		USR
10.	CHICHIRAU COSETTE		USR
11.	CORNEL ZAINEA		USR
12.	Rodoreanu Bogdan Ionel		USR
13.	POPESCU NICOLAE DANIEL		USR
14.	VLAD SERGIU COSMIN		USR
15.	DURUȘ VLAD EMANUEL		USR
16.	MOSTERNU LIVIU - IONEL		USR

**Tabel cu semnatarii
propunerii legislative pentru completarea și modificarea**

**Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea
unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu completările și
modificările ulterioare și a**

**Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu
completările și modificările ulterioare**

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
17	STANCU-VIATEU NICOLAE ANICU		USR
18	SEIDER CRISTIAN GABRIEL		USR
19	Ilie Dan Barbu		USR
20	SILVIU BĂLĂȘAN		USR
21	ION STELIAN - CRISTIAN		U. S. R.
22	Lupeșcu Dumitru		USR
23	GHIȚA CRISTIAN		USR
24	Morussi George		USR
25	MIHAI GOTO		USR
26	ADRIAN XIENIER		USR
27	DINU NICOLETA RAMONA		USR
28	FĂLCOI NICU		USR
29	RADU MIHAIL		USR
30	PRESADA FLORINA - RAUȚA		USR